

BAKKALCHO

4^{ki} Diri Kiirro 08 Arfaasa /Tahisas 2, 2016 M.D

Hamuse

Waaga 10.00 birra

«Itophiyu dipiloomaase umisenni sa`e kolidda dagara luphiima kaa`lo assitino»»

- Kalaa Demmeqe Mekkonnin
Layinki xaphoomu ministirchinna gobbayidi hajo ministirchi

Abbebech Maatewoos

Addis Ababa:- Itophiyu Seeda dirraa assitino dipiloomaasete millimillo umisenni sa`e Afriku dagara, saeno kolidda dagara luphiima kaa`lo assitinota Kalaa Demmeqe Mekkonnin xawisi.

Kalaa Demmeqe Mekkonnin Itophiyu piresete uurrinsha ledo assino keeshshonni yiino garinni; kadote gashshooti sanira Itophiyu chalicho kolidda daga riqiwaancho ikkita "League of Nations" beeqqitino. Kunino Itophiyu dipiloomaase umisenni sa`e Afriku dagaranna woloottahono kolidda dagara jawa kaa`lo assitinota leellishannoho.

Albi sanira tophiyu addi addi doogonni gobbayidi xaadooshshe harissanni keeshshitinota qaagissee; 116 dirira albaanni gobbayidi hajo ministere uurrinse looso uurrinshunniha assinoonnita xawisino.

Techo barrinni fannanniti "dipiloomaasete lamala" sa`u dirra dipiloomaasete harinshonkenni noo mitiimmubba la`a, xaa yannara dipiloomaasete handaarinni noo kaayyubbanna jiffa bada yitanno illachubba amande harinsannita qummeesse; sa`u

Qoola... 7

4 Miliyoone qansootira wiinamu sagaleta irko hasiissannota xawinsi

- 6.6 Miliyoone qansootira mannihimmate kaa`looshshe shiqinshanni

Qiddist Gezzaheny

Addis Ababa:- 4 Miliyoone ikkitanno qansooti wiinamu sagaleta kaa`looshshe hasidhannota Danote Bidhatto Massago Komishiine egensiissu.

Qoola... 7

Qoqqowoho tayxe diri haanju harumi loosinni 300 miliyoone chigginnye kaansanni

Qoola 7

"Techonni hanafe harinsanniti dipilomaasete lamala Addis Ababa dipilomaasete mereershimmasi hegersate jawa dhuka ikkanno"

Ambaasaadder Mellese Alem (Dr)
Gobbaydi hajo qaaluu saysaancho

Amsaaluu Felleqe

Addis Ababa:- Techonni hanafe harinsanniti dipilomaasete lamala Addis Ababa quchuma dipilomaasete mereershimmasi hegersate jawa dhuka ikkannota Gobbaydi hajo ministere egensiissu.

Gobbaydi hajo ministere qaaluu saysaancho Ambaasaadder Mellese Alem (Dr)

dipilomaasete lamala lainohuni odeessaanote xawishsha uyno.

Ministerete qaaluu saysaancho xawisino garinni; Itophiyunnita gobboomitte horo ayirrisiisate dipilomaasete handaarinni baalanti dagoomu bissa beeqqo buuxisiisa hasiissanno.

Qoola... 7

FOTO GERBABO GEBIRE

Layinki xaphoomu ministirchinna Gobbayidi hajo ministirchi ayirradu kalaa Demmeqe Mekkonnini ledo assinoonni hasaawa

Qoola 5

Dombophichote koshi (Ufuuffa) care

Qoola 11

Bakkalcho

Odo

“Handaaru loossa akatoomu soorro hasidhannota ikkasenni

kaajjado tuqu xaadooshshuwa loossa hasidhanno”

-Dukko Muferiyat Kaamil
Loosunna Ogimmate Ministiricho

Amsaalu Felleqe

Addis Ababa:- Qansootu hobbaatenna horo agarsiisatenni yannite hayyo horoonsi’ne gobbaydi loosu kaayyora bobbakkanno gede assinanni hee’noonnita Loosunna Ogimmate Ministere egensiissu.

Loosunna Dandoote Ministere IFDR Mootimma xaadooshshi owaante ledo halamatenni qixxeessitinoha gummaamo xaadooshshe loosu kaayyo kalaqora, ogimmae latishshiranna keeraabbino Industerete xaadooshshira yaanno massagote qaalinni babbaxxitino tuqu xaadooshshuwa sooreeyye ledo Ministerete gambooshshu harira hasaawu bare harinsooni.

IFDR Loosunna Dandoote ministercho dukko Muferiyat Kaamil tenne yannara coyidhanni; qansoota loosu kaayyo kalaqate handaari loossa baalunku qansooti beeqqonna halamte hattono akatoomu soorro abba xa’mitannohura hala’lado miidiyunna xaadooshshu millimillo kalanqe loosa hasiisanno yitino.

Handaaru loossa raagaanni dandoo qansootu heddanno doogo ikkana kalanqemmo loosi kayinni mittu mittunku

qansichiha hidhate dhuka lossannoha hattono keeraabbino Industire hala’litanno qooxeessa kalaqate dandiisiisannoha ikkasinni handaaru loossa hala’lado miidiyu millimmonna huwanyote kalaqa agarrannita xawissino.

Tini hee’noommo yanna kaayyona shettono afidhinote yitnoti Ministiricho; ilama kaayyo halashshite la’annona horaameeyye ikkitanno gede miidiyubba ille fanate qeechansa fula noonsata huwachishshino.

Qansootu gobbaydi loosu kaayyora bobbakkanno gede assate dandiisiisannota yannite hayyonni irkinse hobbaatinsa agaramino garinni loosu aana keeshshitanno

gede assate hajo la’annona bissanni ledo qinaambe loonsanni hee’noonnitano qummeessitino.

Sai dirira 127 kume ale qansoota gobbaydi loosu kaayyora bobbassate dandiinooniha ikkana; qansoota woyyaawino garinni horaameeyye assate tayxe dirinnino sa’u onte agannara 144 kume 825 qansoota gobbaydi loosu kaayyora bobbansoonnita coyidhino.

Konninni, Mereerimu Soojjaatinni qansootansa gobbaydi loosu kaayyora bobbassannori 14 gobbuwanni gobbanke 2ki deerra amade afantannota Ministiricho ledde xawissino.

Amadisiiseno, handaaru loossa qansootunniha loosu bude lossate akatoomu soorro abba xa’mannoha ikkasinni hala’lado miidiyubbatenna xaadooshshu loosu hasiisanno yitino.

Mootimma xaadooshshi owaante minister Dietchi Kebede Desiisa isi widoonni; loosu kaayyo kalaqate handaari loossa gobbate miinju hiiqqamme sissitannona qansoota buximatenni fushshitannota ikkasenni miidiyubba loosu budi lophanno gede assate qeechinsa luphiimaha yiino.

Qoqqowoho sa’u onte agannara 20 kume ale ikkitanno qansootira loosu kaayyo kalanqoonni

Amsaalu Felleqe

Addis Ababa:- Sidaamu qoqqowira amandoonni baajeettete dirinni sa’u onte agannara loosu kaayyo kalanqoonninsari 20 kume ale ikkitanno qansootira loosu kaayyo kalanqoonnita Qoqqowu loosu, dandootenna interpirayizootu latishshi biiro egensiissu.

Kuri mereerinni 3 kume ale ikkitannori digiretanni maassante fultinore ikkansano xawinsooni.

Qoqqowu Loosu Dandootenna Interpirayizootu Latishshi Biiro layinkinna, loosu kaayyo kalaqate handaari sooreessi kalaa Keffiyaalew Kebede Itophiyu piresete uurrinshara xawisino garinni; qoqqowoho 2014M.D hanafe jajjabba rosu uurrinshuwanni maassante fultanno wedellira babbaxxitino handaarranni loosu kaayyo kalanqanni hee’noonni.

Konni kaiminni, 2015M.D qoqqowoho 52 kumi wedellira loosu kaayyo kalaqate mixi’ne gumullooni yiinohu kalaa Keffiyaalew; hiikkonne doorshano wedellaha yaanno adawarshinni handaaraah ilacha tunge loonsanni hee’noonnita egensiisino.

Tayxe dirinnino, sa’u onte agannara wedellaha loosu kaayyo kalaqate amandonni mixo xibbuunni 93% gumula dandiinoonni coyi’rino.

Sai dirira babbaxxitino loosu handaarranni bobbakkinnori 20 miliyoone birra doychote fendenni gaamme hattono albaanni liqiisinooniha qolsiisatenni xaphoomunni 155 miliyoone birra liqootenni tuqinsooni.

Konni dirinnino, 100 miliyoone birra liqote shiqishate mixi’noonniha xaa geeshsha 30 miliyoone birra woraddatenna quchummate gashshootara tantanante loosidhanni noorira liqiisinoonni kulinno.

Liqqo qolsiisate ragaannino sa’u onte dirrara 35.4 miliyoone birra qolsiinsooni.

Konni dirinni babbaxxitino Interpirayizoota millia ssitannori 42 kume wedellira irko assate hendeenna xaa geeshsha 7 kume ikkitannori irko assinoonni yiino.

Wedellaha qarunni sase handaarranni loosu kaayyo kalanqanni yiinohu kalaa Keffiyaalew; sa’u onte agannara horaameeyye ikkitinori mereerinni 40% gibrinunni, 35% Industiretanni hattono 25% owaantete handaarranni loosu kaayyo kalanqoonnita qummeessino.

Kalaa Keffiyaalew xawishshi garinni; 2014M.D hanafe loosu kaayyo kalanqoonninsari mereerinni 9 kume ale ikkitannori digiretanni maassante fultinoreeti. Tayxe dirinnino xaa geeshsha loosu kaayyo kalanqoonninsari 20 kume ali wedelli mereerinni 3 kume ikkitannori digiretanni hattono 8 kume ale ikkitannori dipiloomunni maassante fultinore ikkana lede xawisino.

Itophiyu amaddinoti Baaru furcho xa’mo kalqoomu seeri irkisannota ikkase xawinsi

Amsaalu Felleqe

Addis Ababa:- Itophiyu amaddinoti Baaru furcho xa’mo kalqoomu seeri irkisannota ikkase Hawaasi Yuniversite Seeru goli rosiisaanchi Befiqaadu Dirriba coyi’ri.

Rosiisaanchu Befiqaadu Dirriba Itophiyu piresete uurrinshara uyno xawishshinni; Itophiyu Afrikaho afantanno Baaru furcho noonsakkiri 16 gobbuwa mereerinni mitte ikkiturono Baaru furcho heedhannosekki gede assinoonnise harinsho dhaggetenni ikko seerunni kaimu nookkite.

Gobba way jironni kalqete egennantino gobbuwanni mitte ikkitanna kalaqamiseno way ledooti. Konnira, konni albaanni nooseha Baaru furcho hoogganno gede assate gobbaanni xaano Baaru furcho hooltannoseti seeru irko dino yaanniiti xawisino.

Kalqoomu Yoo mini safote borro quwa 38 aana xawinse worroonni garinni mitte gobba doogiiweelo assootinni horose hoogganno gede assinoonniseeta ku’lite xa’mose shiqishi’ranna yekkeerama dandiitannotano qummeessino.

Itophiyunna Somaalilaandi sa’u muli barrubba giddo malaatissinoti Baaru furcho afi’rate dandiisiisanno sumimme lamente bissa horo buuxisiisanno sanade ikkaseno coyi’rino.

Gobbankera soorrote albaanni noo

gashshootinni Baaru furcho daafira hedo kaysa gaance kaysate gede assine la’nannitanna tenne hedi kayissino fullahaano aana jawa gawajjo iillinshoonnita kaysinohu Rosiisaanchu Befiqaadu; mootimma xaa yannara hanaffinoti Baaru furcho afi’rate xa’mo jawaachinshannitenna gobboomitte horo agarsiisate qeecha adhinannite yiino.

Ikkinohura, baalunku qansooti mootimma hanaffino wo’naalsha irkisanna gobbanke hoogganno gede assinoonni qoossese higganno gede qeechansa fula noonsata qummeessino.

Baaru furcho lainohunni Itophiyu xaa yannara halaalaancho doogo amade no. Konnira, muli barrubba giddo Somaalilaandi ledo assinoonni sumimme hanafonnita ikkinnina jeeffonnita dikkitino yiino.

Rosiisaanchu Befiqaadu xawishshi garinni; Itophiyu kayissinoti Baaru furcho afi’rate xa’mo baalunku kalqoomu seeri irkisannote. Ikkollana, xaa geeshsha kuri kalqoomu seerubba dihoroonsi’noommo yiino.

Gobbanke lopho hasidhannokkiri kalqoomu seerubara gurchunni tiro uyte Itophiyu Baaru furcho heedhannosekki assitino. Xaa yannara kayinni duuchunkuri halaalaancho doogowidira higanni no yee; konnira, gobbate keere agarsiisatenni mittimmanke kaajjinshummo geeshsha qoossonke agarsiisi’ra dandiineemmo yaanniiti xawisino.

Hananfoonni wo’naalshi gummano ikkka dandaannohu gobbate giddo keeru hee’rirooti yiinohu fullahaanchu; konnira, babbaxxitino qooxeessuwara ka’anno gaance uurrirara hasiisanno.

Itophiyu lopho hasidhannokki bissa giddoyd qarrubbanna xe’ne horoosidhe hananfoonnita Baaru furcho afi’rate qoosso gufissannokki gede mittimmanke kaajjinshu gutunni sharrama hasiisannotano Rosiisaanchu Befiqaadu lede huwachishino.

Guulcho Hedo

Dipiloomaasete lamala seedu diri qaaggo!

Olliichu olliichu ledo suwino xaadooshshi hee'rasira hasiissanno. Korqaatuno anera nooeri woleho hooganno;wolu hooginori anewa hee'ranno. Mimmitunni ledo xaadooshshu hee'reenna kaa'lammannihu togoonniiti. Duuchurinni guuttino gobba dino. Konne guutisi'rate mitte gobba wole gobbanni ledo assitanno xaadooshshira dipiloomaase hasiissanno.

Itophiyu hundi dipiloomaasete dhagge gobbuwa mereerinni mittete. Itophiyu hundinni hanafe amma'notenni,budunninna balchoomunni hattono daddalu millimilloni baca gobbuwanni ledo kaajjido xaadooshshe kalaqatenni dipiloomaasete handaarinni kullannita ikktanni daggino.

Hundinni hanaffe Itophiya massagete somantanno mootoollenna massagaano gobba wole gobbuwanni ledo sufino xaadooshshi hee'rannose gedenna gobba albisa ikkitanno gede fakkanu handaarinni loossanni sa'noti qaangannite. Dhaggeno konne naqqassanno. Mootitte saabanni hananfe Mootichu Izaani geeshsha addi addi daddalinna amma'notenni xaandoonnita dhagge kultanno.

Mereerimu sanira la'nanni woyteno,dipiloomaasete xaadooshshi qara gobbate wolambinate kaajjinshanni hayyo ikke saino. Itophiyu gobbayidinni ikko gobba giddonni kalaqantanno wolambinati bidhatto ittisatenninna mittimmase agaranteenna techora iillate dipiloomaase albisa qeecha amaddino. Gobbate gede dipiloomaasetenna gobbaayidi xaadooshshira illacha tunginkunni techo 116 diri kiiramino. Konniraati techo dipiloomaasete lamala yine addi addi gobbuwanni seedu diri xaadooshshi noonsa dipiloomaate Itophiya e'anna Itophiyu Pireesete uurrinsha gobbaayidi hajo ministeere ledo qinaawatenni 116 diri dipiloomaasete xaadooshshe leellishshanno Footote reqqecconni ayirrisa hananfoonnihu.

Seedu diri dipiloomaasete xaadooshshi techo Itophiyu wolambinatenna horaameessimma agarsiisatenni 116 diro kiirsiisa geeshsha baca jiffa xaaddinoha ikkirono;Itophiya guutu ayirrinnyinni techoo ilamara sayinse iillisha dandiinoonni. Akaakkankenna annuwinke yannaasincho ikkitinokki yannara woraqataho borreessinanni borrote sokkanni gobbayidi xaadooshshi muramannokki gede assite techo tekinolojjetenni irkinse kalanqanni Dijitaale dipiloomaasera iillishshino. Hundi gashshaanonni duumba higge gattino hayyonni dipiloomaase badhe higge digattino. Kayinnilla moomoddo heedhara dandiitanno. Techo insa kayinni tekinolojete galatu ikkose. Tekinoloje kalaqqanno manchi ilamarano hattonni dijitaale dipiloomaase angankera no. tenne kayinni ragunni horoonsi'ra bilchaante xa'mitanno.

Xaa yannara Itophiyu qachu gobbuwa xaadooshshira albisa illacha tugatenni xalala dipiloomaasete xaadooshshe kalaqa danditino. Xaphoomu ministirichi Abiy Ahmed (Dr) biilloonyaho dayi kawa, shiima yanna giddo umi gobbayidi gobbuwa assinohu olluu gobba Jibuutiraati. Jibuuti 95 Baaru furcho uyitanno gobba ikkasenna lamenti gobbuwa miinju handaarinni luphiimu xaadooshshi noonsare ikkana gede uyino balaxo addintanni naandannite. Aanteteno xaphoomu ministirichi Sudaane hodhatenni gidonna leltanno gibbonna boo'raambe araarse higinoti qaangannite.

Itophiyunna Eertiru gibbo 20 diro ale keeshshinoti tidhamano Ministirichu dipiloomaasete uyino base leellishshanno. Kunino olluu gobbuwanni ledo hee'ranno xaadooshshe kaajjishannoha ikke leellino.

IFDR layinki xaphoomu ministirichinna gobbaayidi hajo ministirichi kalaa Demmeqe Mekkonin coyi'ranni; Itophiyu Dipiloomaasete dhaggenni sanu sanunkunni baca jiffa xaaddannase hakkuri jiffanna guffa hattenne yannara gobba gashshitino massagaanonni,hajo la'annonsa bissanninna dagase dhukinni sa'anni daggino.Itophiyu kolishsho daga dhaggenni umi yannara "Ligue of nation" ra callichu kolishsho daga riqibbinote. Hattanne yannara Itophiyu Tophiyanna Itophiyu dagara calla ikkikkinni kolidda daga dhaggenni Afrikahonna afriku dagara luphiima qeecha fultino.

Soorro daggu kawa,soorrote mixo fushshine loosoho e'ni woyte gobbayidi hajo xaadooshshi hanqafu woyyeessine qansichimmate Dipiloomaase,miinju polotikunna labbeemme hajubba aana abbinoonni soorro addi addi jifonna kaayyo abbitinote. Coyi "Booraawikkinni dixalalanno" yinanni yaattooti. Lawishshaha Kalaa demmeqe kayisino garinni; Abbayi haaroo'mate kofatto umisenni dipiloomaasete aana balanxe hananfoonninna soorrote gashshootinni kayinni luphiima xiiwo ubbannonke gede assinoonninna baca jifo Itophiyu sa'ino yannaati. Tenne jifo sa'ano bilchaata Dipiloomaasete gumaati

Itophiyu xaa yannara qachu gobbuwa caabbichu wolqa shiqonni xaaddanno gede luphiima qeecha fultanni dhuku shiqo dipiloomaase leellishshanni afantanno. Itophiyu abbayinna Gilgeli-gibe -3 caabbichu wolqa burqisatenni afidhanno wolqa umisenni sa'e olluu gobbuwara latishshu ollohanno gede Keeniyaho,Jibuutira,sudaanetenna ,Wodiidi suudaanera caabbichu wolqa shiqishate aana afantanno. Kuni leellishhannoha Itophiyu mageeshshi geeshsha keeraancho xaadooshshe hasidhannorooti.

Techono Itophiyu dipiloomaase gobbatenni sa'e qachu xaadooshshe mereersatenni kalqete xawira gobba leellishshanni afantanno. Mootimma mootimmatenni ledo assitanno xaadooshshira calla ikkikkinni miinjoomittete hajora dipiloomaase afidhino dhuki luphiimaho. Dipiloomaasete lamala seedu diri qaaggo ikkete techo kuneeti 116 diro kaajjillunni kiirsiisino.

Kuni gafi addi addi polotiku, miinjunna dagoomitte hajubba lainohunni qansootu xawado hedonsa wortannowaati. Konni gafira fultanno borro qixxaawote kifile uurrinsha dixawissanno.

Xawado Hedo

Gorsunna Laayyo Xeenu irki'raanchimmanni fushshitannonke doorshuwaati

Xeena calla agadhite dirunni Mitte higge latisidhanno daga soorro diabbitanno. Soorro abbate illenke iimira calla kayisa doorsha dikkitino. Illenke iimira kayisa kaaliiqa hexxa ikkiturono; manchi beettira kaaliiqi babbaxxino doorsha horoonsidhanno huwatatenna kalaqate ikkitanno buqqee uyino.

Manchi beetti heeshshosi woyyeessate addi addi hayyo kalaqanni kaaliiqi uyinota buqqee horoonsi'ratenni tenne kalqe woyyeessinanni hayyo kalaqanni afamanno. Ninkera kayinni baca egenno hasiissukkinni xeena calla agadhatenni fulate hattono dirranne xeeninni baatto hoshoshantannokki gede gorsu,laayyotenna lasote loossa kaayyo haadhe daggino hedooti.

Bahsho shiimmaaddu hee'ne ronseemmo yannara jiogiraafete giddo baattote hoshoshama agaratenni egennantino Konsote baatto lawishshunni kayinsannanke qaageemmo. Kuni hada laayyote woy lasote loosooti.

Laayyotenna lasote loosira baatto hoshoshamatenni gatisate xeena ganara feeffatanno woyite balanxe qixxaambanni doogooti. Kunino dubbu agarooshshira badhe ikkitinori giddo mitto ikkino.

Laayyotenna lasote loosira dagate beeqqo hasiissanno. Konni albaanni laayyitenna lasote looso Polotiku hajo assine la'nanna huwantanni. Kayinnilla gobbate hajo ikke latishshaha badhe ikkinotanna haanju harumira wowe ikkinota me'u huwantoommo? "Isera minnanna xushsho maaxxino" yaanno maammaashsha ikkoonkenke. Xa daga baqqi yitino. Laosshu soorro kalaqantino. Kuni ikkiro gobba lattannota kawaanni buuxa dandiinanni. La'nannino hee'noommoreeti.

Xa hee'noommo yanna Gorsu yannaati. Gorsu latishshi xeena agadhatenni woxxeenna baatto loosidhe galtino daga bashsho dirunni lamenna sase marro latisidhanno gede kaayyo. Konnira deama hasiissannokkitanna mittimma gobba latisi'ra hasiissannota huwata busullete.

Xeena calla agadhite dirunni Mitte higge latisidhanno daga soorro abbitannokki daafira,gobboomu deerrinni Gorsu latishshira noo injo garunni horonsi'ra hasiissanno.

Sidaamu Qoqqowira hala'lado Gorsunni lattara dandiitanno baattonna waay injoo noo gede xiinxallotenni badate dandiinoonni konni albaanni.

Konni kaiminnino qoqqowu deerrinni jajjabba Gorsu latishshi pirojektubba loonsanni afammannita mashalaqqe xawissanno.

Gorsu latishsha halashsha yekkeerote shiqqannokki hajaati.Saeno, gobbate gede gobbanke sagaletenni umose dandaate assitanno sharrora Gorsu latishshi handaari noosi qeechi

hala'ladoho. Konni kaiminnino federaaleteno ikko qoqqowu mootimma Gorsu latishshi handaarira jawa illacha tugge millissanni afantanno. Qoqqowubbateno Ejensete deerrinni uurrinseenna ejensete tungoonni illachi garinni gobbate gede assinanni hee'noonni sharrora qeecha hasiissanno.

Gorsunni lattanno Pirojektubba hasi'noonni jawaantenni ha'rate widoonni laanfe leltanno gedeno kullanni. Konnirano korqaatu gede assine la'nanniri dikkote gea hooganna kontiraakiterootunniti ikkadimmate anje qara ikkitinota xawinsanni. Ikkollana, gobbate gede Gorsu Ejensera uynoonni illachi kaiminni qarrubba tayinse hasi'noonni gumulora iillate kaajjine loonsa agarantanno.

Gorsu latishshi loosi gobbateno ikko dagankera noosita hala'lado horo huwatatenni baalunku qeechasi fulara hasiissanno

Gorsunna laayyote latishshi loossa aana illachinshe loosankenni dagooma horaameeyye assa dandiinoommo" yaanni ballaho Sidaamu qoqqowi pirezidaantichi kalaa desta Ledamo coyi'rinoti qaangannite.

Tayixe dirinni gorsunna laayyote loosinni loonsanni hee'noonni loosi mageeshshaatiro xawisate guuta mashalaqqe dinoo. Ikkollana nirihunni la'niro Gorsu pirojektubba maassantannanna looso hanaffanna la"ate dandiinoommo. Kuni kaajje sufiro gobbate deerrinni amandoonni dirunni lamenna sase hinge baatto latisi'rate mixo jeefo gantanno.

Qoqqowunniha diru laalchonna laalchimma lossate gorsunna laayyote latishshi loossa aana illachunni loosatenni dagooma horaameeyye assa dandiinoonni.

Mitte baattono qatume galtannokki gede baatto loosidhe galtino laashshaano sumuu assatenni loonsoonni loosi tayixe guma laalanni no qoqqowoho.

Pirezidaantichu amaalete mini songo aana qoqqowu mootimma 2015 baajeettete diri loosu gumulshi ripoorte shiqishi yannara huwachishino garinni; qoqqowoho sai baajeettete dirinni heeshshote oolto ga'labbisatenna dagoomunnita latishshu horaameessimma buuxisate kaa'litanno loossa gumulantino.

Kokke bero itoomma yite techo dihasiisannoe yitannokkita ikkituna kaaliiqi baattote giddo karino waay doorsha horoonsi'ne baatto latisa aye qeechaatiyya? Techo baatto laayyotenna lasotenni soqantannokki gede assinumoro ga'a hakko qooxeessi shamenna qufo horichoho ikkannota kula shii're madaadhinohura lkassa dikkitanno? Itophiyu Baatto barru baala Seemote yinanna hee'ra anera di egemmantannoena laayyotenni latinso;gorsunni qufinso;meessaneeto hudetenni gargadhine kalqete ikkino!

Bakkalcho

Bocaasa 10,2013 M.D Xintami

Itophiyu Pireesete Uurrinshi Qara

Loosu Gumulsiisaancho

Bibilu Kiiri - 011-126-42-22

Imeele- epa@press.et

Qara Qixxeessaancho

Yaareed Geetaachew

Teesso

Sinu/quchuma - Yekka

Worada -

Minu Kiiri -

Imeele - yaredoyaredozen2@gmail.com

Bibilu Kiiri - 011-1-57-25-25

Dikkote Latishshinna Egensiishshu

Imeele - epapromotion@press.et

Bibilu Kiiri - 011-1264341

Faakise - 011-8111315

Qixxeessaano

Amsaalu Felleqe

Qiddist Gezzaheny

Abbebech Maatewoos

Egensiishsha haa'nanni kiffle

Bibilu Kiiri - 011-156-98-73

Faakise - 011-1265812

Egensiishsha hirate qineessinanniwa

Bibilu Kiiri - 011-1-26-43-39

Websayt: www.press.et

Fb/Ethiopian Press Agency/

Sidaamu Afoo

Yannate Hajo

“Umisinni naaxxanno, Buximatenninna Xoonnetenni fulino qansootinna daga heedhannonke gede loosa hasiissannonke”

- Kalaa Demmeqe Mekonnin

Aantichu Xaphoomu Ministirichinna gobbayidi hajo Ministirchi

/Dipiloomaasete lamala lainohunni IFDR Aantichu Xaphoomu Ministirichinna gobbayidi hajo Ministirchi ayirradu Kalaa Demmeqe Mekonninihu ledo assinooni hasaawa/

Bakkalcho:-Dipiloomaasete lamala ayirrisate illacha xawisittonkero?

Aantichu Xaphoomu Ministirichinna gobbayidi hajo Ministircha

Demmeqe Mekonnin:-Xa mixi'noonniti dipiloomaasete lamala qixxaawo qaru illachi sase jajjabba hajubba aana illachishshinote. Umiti Gobbayidi hajo minisitere uurrinshate gede tantanantunkunni hanafe 116 diro ikkinose. Konni daafira sa'u dirra dipiloomaasete harinshonke sannate worte sa'ino malaate; noo qarrubbanna ronsemmo rosubba la'atenni hattenne dipiloomaasete harinsho illaallissannota ikkitanno.

Layinki deerrinni qole yannate akatubba dippiloomaasete handaarinna maa labbanno? Hiittoo kaayubba no? Hiittoo jifubba no? Dagoomittete horubbanke agarsiinse sa'ate maa assa noonke? Yitannota la'ate lowo geeshsha kaa'lanno.

Sayikkihu qole daanno sani dipiloomaase aana illachishshino dipiloomaasete lamala qixxaawooti. Dhaggeno, yannate akatano, daanno sanino; sasenta hajubba mitteenni xaadisatenni tenne dipiloomaasete lamala reqeccotenni, paanaaletenninna addi addi qixxaawubbanni ayirrinsumoro dagganno yannara woyyino gobboomu millimmo kalaqa dandiinanni yitannotenniiti dipiloomaasente yitanno qixxaawo assinanni hee'noommohu.

Woluno, 116 dirira albaanni birra 4niti Gobbayidi hajo minisitere uurrinshate gede tantanantinohu; hakkonni albaannino addi addi garinni dipiloomaasete xaadooshshi dino yaa dikkino. Hundi xaadooshshubba amma'note akatoomi noonsari, miinju akatoomi noonsari, budillaanchonna ga'labbote akatoomi noonsari, miinjittetenni, daddalunni, addi addi garinni la'nanniti dipiloomaasete millimillubba noonka. Hatte yannanni hanafe noota guma coyibba illaallisa; iillinoommo bikkinni tenne ilamara lowo geeshsha horo noosi; gumullannikkihano aasine adhinanni.

Gobbayidi hajo minisitere mitte Federaalete minisitere loosi mini gede ikkite uurrinshunni hanafe nooti uurrinshu millimillo maa labbanno? Yitannota amadisiinse adhinanni woyte jawa tiro noose. Lame lamalara albaanni Gargarooshshu minisitere togoo garinni 116 diri safote ayyaana ayirrisse daanno sani sokkora qixxaawo assinte gede baala Gobbayidi hajo dipiloomaasente mixonna kaimino konni ragaanni illachishshino yaate.

Bakkalcho:-Sufosina maa labbanno?

Aantichu Xaphoomu Ministirichinna gobbayidi hajo Ministircha:-Demmeqe

Mekonnin:-Ninke widooni hendeemmoti tini dipiloomaasete lamala tayixe kuri sase hajubba aana illachishshe umi qixxaawo ikkitanno. Diru dirunni dipiloomaasete lamala togo hala'lado ikkitino qixxaawonni ikka hoogirono qaanganninna dirunnita

Itophiyu dipiloomaase lamooshshu xaadooshshinni umisera Itophiyahonna Itophiyu dagara calla ikkikkinni Afriku dagaranna kolidda dagarano fultino qeecha seekkine la`a xa`manno

sokkubba kiirre worranni baalunku qansichi dipiloomaasete beeqqo giddo millisanno gede assate dandiisanno ajanda assine sufate loonseemmo. Diru dirunni birru aganira dirunnihanna sa`i looso keennanni woyte; daanno loosira mixo qixxeessinanni woyte konne hedote giddo worinoha ikkiro looso roore kaajjishanno; dagate ajanda assannosi yitanno ammanaati noonkehu; ikkinohurano sufanno.

Sa'u boode dirra giddo soorroto hanqafo harunse gobbayidi hajonni, gobbayidi xaadooshshinkennino togooni xawunni worrooni gobboomu hajubba no. dipiloomaasete gufonni qara qara illachu handaarrano:- umihunni, miinju dipiloomaase aana illachishshino; layinki deerrinni, xaphoomu poletikinni duuchu dagooma, lamooshshu xaadooshshi aana illachishshino poletiku harinsho aana illachishshino; sayikki deerrinni qole qansichu dipiloomaase mitte jawa hanqafo gede assite amaddino gabbayidi xaadooshshi poolise illachu ragubbaati noohu.

Layinkihunni gobbayidi xaadooshshi poolisenke kaimi umi deerrinni gobboomu hasattubbanni, gobboomu lellanno akatubbanni ka`e gobbayidi hajo woy gobbayidi xaadooshshe yinanni woyte dogoomittete horo buuxate; bayirroonye ayirrisiisate. Baalante handaarranni horubbanke buuxate hajo ikkitinohura gobboonninna giddoyidi akatinni ka`anno yaate. Kawiinni ka`ne balaxote illacha uyinannihu olluu gobbuwara ikkanno. Olluu gobbuwara ledo uyinanni illachinna keenaanchi noo gedeenni hee'reenna qole Afriku gobbuwara tareessanno; hakkiinnino kalqete barera. Duuchu dagoomu (Multilateral) yinannihuno, lamooshshu xadooshshubbannino hala'lanne ha'ranno dipiloomaasete xadooshshi hanqafoti

noohu yaate. Soorroto albaanni noo dirrara noo amanyootubbanni eewaancho rosichubba kaima assatenni soorroto hanqafonni addi addi soorroto paakeejubba qixxeessinanni woyte gobbayidi xaadooshshinke hiikkunni aana roore illachishiro? Sa`ihunni hiikkonne woyyeessiro? Daannohura hiikkonne kaajjishironna duuriro woyyannoro? Yaanno kaima adhineeti qixxeessinoonnihu. Kuri kaimubba olluu aana illachinshe; gobbuwatenna kalqete deerrinni Itophiyu macciishshama, Itophiyunnita dagoomittete horonna kalqete heewonni horonke agarsiisino garinni adda ikkanno gede assannoho yaate.

Bakkalcho:-Afantino gummanni, qara qara yinannita xawisittonkero?

Aantichu Xaphoomu Ministirichinna gobbayidi hajo Ministircha Demmeqe

Mekonnin:-Umihunni kuri dirrara noo harinsho, xaaddino qarrubba; afamino gumanna daannohura ronseemmohu maati? Yaannoha la`nummoro woyyinoha ikkanno yee hedeemmo.

Itophiyu dipiloomaasete dhaggenni sannate baca jifubba xaaddanna hakkonne sannate massagaanonni, sannate hajo la'anno bissanni, dagate qaru dhukinni hakkonne sa'anni gobbanke baca malaatta worte kawa iillitino. Umihunni kadote gashshooti sanira Itophiyu callichose koliddu daga riqiwamaancho ikkite “League of Nation” dukkisantinotanna gumultinoha dhaggete qeecha la'neemmo woyte; isi ledono amadisiisame koliddu daga dhaggenni baca tittirshu hajubba la`nummoro Itophiyu dipiloomaase lamooshshu xaadooshshinni umisera Itophiyahonna Itophiyu dagara calla ikkikkinni Afriku dagaranna kolidda dagarano fultino qeecha seekkine la`a xa`manno yaate.

Xaaddino jifubba mageeshshi geeshsha jiffannota ikkitinotanna sannate malaatta worranni sa`noommoti 116 dirra harinsho no. Kuri hodhote harinshubba giddo qole konni soorroto saninni baxxinohunni sasu dirita dippiloomaasete millimillo la'neemmo woyte lowo geeshsha ayirritanno xiiwo Itophiyu aana fooliishshidhino, hakkonne sa'ate Itophiyu daga, mootimmanna baxillaanose luphiima kaa'lonna sharro assitino saneti. Sannate xaaddino baca jiforanna hakkonne sa'ate loosantino hayyubbara annu annunku keenaanchinni afamishshanna ayirrinnye aa lowo geeshsha hasiissanno. Sa'u boode dirra harinsho la`nummoro qole ilama rosicho adhitanno gede tittirshunni konni garinni xa`motenna dawarote yannara calla illaallisa dandiinannikkiti jajjabba hedeweelechubba no.

Konni hasaawira ikkanno garinni lawishsha ikkitannota mite mite hajubba kayinso, soorro babbaxxitino rifoormete ajandubba lallabbe loosu giddora e'anno woyte gobbayidi hajo xaadooshshi hanqafubba woyyeessite qansichu dipiloomaase, miinju, poletikunna amadisiisantino hajubbanni

Yannate Hajo

“Umisinni naaxxanno, Buximatenninna...”

Qoola 5

suffanno woyte konni albaanni noohunni tareessitanno hajubba hattonni qole soorro umisenni abbitinoti soorrote ajandubba umise dipiloomaasete akata addi addi jifubbaranna kaayyubbara e`nanni assino. Lawishshaho, haaroo`mate kofatto la`nummoro soorrote albaanni dirra kiirsiissinotenna Itophiyu daga qaccetenni qaccete geeshsha halantanni tareessitanni keeshshitino piroojekiteeti. Soorrote saneno konne angara adhatenninna noo qarrubba tiratenni woyyitino millimillo giddora e`anno gede injeessitino. Haaroo`mate kofatto umise dipiloomaasete aana konni albaanni hanafantino; soorrote sanera qole luphiima xiiwo galtannonke gede assitotenna baca jifubba Itophiyu sa`inote.

Umihunni, haaroo`mate kofatto ledo amadisiisame xiiwo Itophiyu aana dirritino. Layinkihunni, soorro adha hoogatenninna addi addi korkaatinni gobbate giddo luphiimu olinna gobba jifanno qarri xaadinonkanni. Insa ledo amadisiisantinoti baca xiiwubba kaadete gede Itophiyu aana dirritanno akatino noonkanni. Mite mite olluu gobbuwa hattenne hedewelcho horonsidhe lawishshaho Sudaane yanna horonsidhe horrite boode bayichubba amaddino; mite mite wolquwara qacce uyite Itophiyu aana gawajjo hala`litanno gede assitino yannaatinkanni. Gibitsenna Suudaane gutu olantote sumimme assitanninna sumuumme calla ikkikkinni danna qooxeessira millimillo assitanni goofimarchunniha olu giircho tufate shaa`maltanni noo yannaatinkanni. Kalqete barera sekkuurite kawunsilenni calla 13 marro ale aganunni mitte hige Itophiyu ajanda ikkitanna fooliishsho hoongoonni sanectinka. Hatte yannara kalaqamunna mannu anganni loosantino qarrubba lowo geeshsha Itophiya jiffanni keeshshitinonka. Lawishshaho kovidu yanna, kalqete qarra ikkite Itophiyu aanano noo jifo umise dipiloomaasete harinsho sarraaqinotenna umise xiiwo noosete. Wolootta kalaqamu qarrubano Itophiyaho kalaqantinonkanni. Addi addi agawubba, Itophiyu aana assinanni mannihimmate qoosso ledo amadisiisantino qaxxarubbanna Jenevaho Itophiyu aana

Umiti qeellete bu`enna jiro Itophiyu daga cinca, Itophiyu gobbate gede jawaantenna beeqqaanote busullenna hayyo hattonni jaallanke mitteenni uurra ikkitanno

assinanni keeshshinoonni xiiwo kayisa dandiinanni.

UNESCO widoonni luphiima xiiwo gashshitino miinjuna addi addi agawubba sayinsoonni; Itophiya jiffara dandiitanno ajandubba wo`manti Itophiyu aana ubbino; mite mite gobbuwanni xibbuunni kiirranii qansoota mitteenni hatte gobbanni fushshiishe Itophiyu dukkissanno gede luphiima xiiwo galtannonke gede assinoonihonka. Gobbate giddo assinoonni olinni Afriku quchuma ikkitinohu Addis Ababu dipiloomaasete injiitannokkitanna hobbaateho yaaddo ikkitinohura baca gobbuwa “Fullo” kakkaiishshira e`ino, embaasensa cuffanni fulatenna duuchanka coye tunsisate loonsoonni yannaatinka. Wolootta konne tittirshunni eessommokki hajubba lendeemmo woyte kuri dirra Itophiya lowo geeshsha jiffinoreenna Itophiya luphiima jifo giddo tuggino hajubbaatinka.

Haaroo`mate kofatto hajo Afriku ajandinni fulte wolootta bissawa hadhanno gede; keeru yekkeero yine amandoonni ajandi Afriku ajandimmani fule wolootta bissa amaddara hasidhino; mannihimmate kaalo millimillonna wolootta owaantete ajandubba wolootta dipiloomaasete, miinju hasattubba ledo amadisiisante Itophiya guluphiisatenna anga wirate uduunnichu gede adhitinoreetinka; xaphooma xiiwubba kiire gundannita dikkitino yine wora dandiinanni.

Bakkalcho:-Tenne xiiwo hiittoonni sa`a Dandiini?

Aantichu Xaphoomu Ministirichinna gobbayidi hajo Ministiricha Demmeqe Mekonnin:-Tenne xiiwo hiittoonni sa`nummo? Yaannoha haranchunni kayinsiro;

Umiti qeellete bu`enna jiro Itophiyu daga cinca, Itophiyu gobbate gede jawaantenna beeqqaanote busullenna hayyo hattonni jaallanke mitteenni uurra ikkitanno yaate. Tenne shoole hedo mittoo`ma Itophiyu konne qarra sa`e qara doogoseni fultukkinni dhaggete yanna yannatenni sa`noommore gobbate ayirriyene, gashshootu mittimanna biheraawe horo agarsiisatenni tenne kaade sa`ara dandiitino. Tini qeelle jawanna guma assine adhinannita ikkitanna qaru ayiddi kayinni Itophiyu daga ikkase wodancha hasiisanno yaate.

Rosu gede sa`ate loonsoonni loosi maati yiniro Hala`ladu dagate dhuki giddo hee`ne dipiloomaase milli yitanna umihunni Itophiyunniha taalo illacha, Itophiyu umose xawisa noose. Umose taje assi`ra noose. Konni daafira addi addi bissaranna dagara Itophiyu uurrinsha huwachisha; layinki deerrinni macciishshametenni, addi addi xiiwonna daanno coye shotisate loosi jawa egenno ikke leellino; sayikki deerrinni togoo mitiinsitanno yannara jaalla batisi`ra hasiisanno. Jaalla garunni huwate mitteenni uurrinsha gede; Itophiya ikkite horonkera qeechansa fultanno gede assate dandiisanno loosinni huwachishshatto; xiiwo shotisatto; baalankare kaajjinshe kirre ta`anno gede assatenni ikkikkinni sayisanno egenno harunsatenni jaalla batisi`ratto.

Meessi gobbara noo dhukinni tenne xaadooshshu hayyo nni deerru deerrunku loonsoonni loosinni konne sayisatenni, dipiloomaase noowa higanno gede marro beeqqate hayyo kalanqe hakko loonsanni keeshshinoonni. Hajo woyyaawino deerrira

reekkantanno woyte kayinni hakkiinni saino xaadooshshe wo`ma assatenna woyyaawino xaadooshshiwa iillinammora hasiisanno. Cigilenke jawaachinshanni, anganke seedinsanni lamooshshu xaadooshshinni, qachu gobbanni, lamooshshu, kalqoomu hedo aana uurrinoommohonna sa`noommoho.

Haaroo`mate kofatto sase gobbuwa yekkeero Afrikunni fushshatenni konni alba Waashingiteni Pirezidaantichu Traampi yannara luphiima xiiwo harinsanna, hatte shettonni fushshite Afrikunna Itophiyu annimma noo yekkeero harinsanni gede assa lowo geeshsha jawa gummaamo loosooti yaate. Wolootta xawishshubbanni kullara dandiinanni loossa loosantino yaate.

Konne jawaachishatenni umonke egensiisanna huwachishate looso loosummoro; shotisate loosi gumulamanno woytenna jaalla halashshate aana kaajjinshe loosiro albi dhaggenkenna gobbanke farcote xa`mo ledo amadisiisanni mito mito coye wirro wodanchanna Itophiyano uurrine macciishshino; addanko farcote xa`mo noose yite faajjetenni xiibbinonna ninke ledo uurrinnoho.

Konni baalu loosinni daganke jawaante xaggeeffachishshannote. Diyaaspooru ‘No More’ gaadinni mittu mittunku qansichi amadinoha olino; Gobbansa gatisate yaate. Tenne harinshonniiti kuni gumi buuxisaminohu; hakkono sunfanni; Itophiyaho amadisiishshaho yine qineessinoonni hekkote uduunni ka`anno gede kalqete ba`re aana assinoommo; hattonni hakkiinnino sa`ne BRICS labbinore haaruudde halammete hanqafu gidono Itophiyu miila ikke e`inohanna halantinonna Awuropu mittimannino adi addi handaarranni woyyaawino xaadooshshenna millimmo giddo e`noommo akati no yaate. Haranchunni harinsho mitiimma gumunna qeellete bue tenneeti yaate.

Bakkalcho:-Aanino dirira Dipiloomaasete loosinke gobboomu qixxaawonke ma labbanno? Hiitto loossa gumullanni hee`noonni? Itophiyaho noose hexxonna kaayyo maati?

Aantichu Xaphoomu Ministirichinna gobbayidi hajo Ministiricha Demmeqe Mekonnin:-“Itophiyaho noose hexxonna kaayyo” yitanno hedonni ka`nummoro qulli yaannoeri, ani konni loosi tunceenyinni gobbayidi xaadooshshi loosinni shiima dirra millisummo yannara huwatoommo coyi; lowo gobbuwa Afrikunniri, dhaggetenni dangoommo addi addi handaarranni Itophiyaho noonsa ayirriyenna hedo lowo geeshsha jawanna jawate. Mite mite yannara ninke addi addi hedonni amadamme hee`noommo yannara kalqe hembelsitanno hajubba dagganno woyte Halantino mootimmuwanni wole bayicho mu`ro sayinsanni, huuro macciishshinanni yanna heedhanno woyte Itophiyu umisenni batinye qarranna xiiwo nooseha ikkirono Itophiyu jawa gobbaati. Itophiyu halantino mootimmanni, Afriku mittimanni jawa bayicho uynannise gobbaati. Itophiyu huuro, Itophiyu sokkana xiiwo batidhanno. Konni garinni qeecha`ne fula noo`ne, tenne uurrinsha amade, togoo qaafu adhe, togoo huuro macciishshishshe yaannohunni jawa hedo uyite kultannohu. Coyinke aana Itophiyu mayyii yinanni. Afriku daga, Laatin Ameeriku gobbuwana batinye kalqete gobbuwa

Qoola 7

Odo

Bakkalcho

Qoqqowoho tayxe diri haanju harumi loosinni 300 miliyoone chigginye kaansanni

Amsaalu Felleqe

Addis Ababa:- Amadoonnihu 2016 haanju harumi loosanni 300 miliyoone chigginye kaasate qixxeessinanni hee'noonni Sidaamu Qoqqowi Irshunna Kalaqami Jiro Latishshi Biiro egensiisu.

Birote Layinki sooreessinna kalaqamu jironna baattote gashshooti handaari sooreessi kalaa Fiqreyesuus Ashshennaafi Itophiyu piresete uurrinshara xawisino garinni; qoqqowoho 2016 haanju harumi loosanni 300 miliyoone chigginye kaasate qixxaawo assinanni hee'noonni.

Sooreessu xawishshi garinni; kaansanni chigginyuwa giddonni 180 miliyoone badheessu yannara hattono gattinota 120 miliyoone hawadi yannara kaansanni.

Chigginye qixxeessinanni hee'noonnihu Irshunna kalaqamu jiro Biironna Qooxeessu

agarooshinna Dubbu latishshi biilloonyi widoonni ikkana; sagalimmae ikkitanno laalo chigginyera addi illacha tungoonnitan qummeessino.

Dubbu latishshira 119 miliyoone, laalonni 5 miliyoone, Leemma 14 miliyoone, Biinfilloho ikkitannota 5 miliyoone hattono Saadate sagalimmae hossannota 11 miliyoone chigginye qixxeessate mixi'noonniha ikkana; xaa geeshsha 126 miliyoone ikkitannota qixxeessinonni yiino.

Chigginye 20 kume 500 hekitaare Dubbu latishshira 8 kume 500 hekitaare kayinni Irshu giddo kaasate xaphoomunni 29 kume hekitaare baatto aana kaasate qixxaawo assinonni kalaa Fiqreyesuusi xawisino.

Kaansanni chigginye Dubbu latishshira, laalotenna duuchu handaari horo afidhinota ikkitanna 302 chigginyete mereershawara

qixxeessinanni hee'noonnitan hattonni.

Sai dirira kaansoonni chigginyuwa giddonni xibbuunni 85% ikkitannoti lattinota qummeesse; dagoomunni kaashshu yannara leellishino kakkaoshshinna beeqqo hattono chigginyuwa agarroonni garinni latteenna agarroonni gumi maareekkamanno gede awuutate loosono jawaachishe sufisa noonsa yiino.

Haanju harumi loosanni gobboomu deerrinni afi'noonni horo agarsiinse sufisa hasiissannota xawise; Diilallote akati soorro kalaqqanno xiiwo dandaatenna dubbu latishsha halashshate loosira baalunku qansooti halamme hasiissannotano huwachishino.

Tayxe haanju harumi loosanni qoqqowoho 2 miliyoone ale daga beeqqaano ikkitannotano kalaa Fiqreyesuusi lede qummeessino.

4 Miliyoone qansootira...

Danote bidhatto massago komishiinenna Halantino mootimmuwa mannihimmae kaa'looshshi qineessaanchi Itophiyaho gumullanni hee'noonni yannate mannihimmae kaa'looshshi shiqisho lainohunni bero gutu xawishsha uyitino.

Komishiine xawishshisennino Affaarete, Amaaraho, Tigirayete, Oromiyaho, Wodiidi galchimi Itophiyu qoqqowubbara moolletenni gawajjantino qooxeessubbara 4 Miliyoone ikkitanno qansootira wiimanu sagalet kaa'looshshi hasiisannonsata egensiissino.

Mootimma kaa'looshshu uurrinshuwa roore anga moolletenni gawajjantino qooxeessubbara mannihimmae kaa'looshshe iillisha dandiitnota xawinsooni.

Sase doyichonni assinonni kaa'looshshinni mootimmatenni ajanni ajeenna 7.3 Miliyoone qansootira mannihimmae kaa'looshshe shiqisha dandiinoonni xawinsooni.

Sai Sadaasu agani bocira marro hananfooni kalqoomu sagalet qixxaawonna woloottu halamaano bissa kaa'looshshinni Amaaru, Tigirayete, Somaaletenna Affaarete qoqqowubbara moolletenni gawajjantino qooxeessubbara 6.5 Miliyoone ikkana qansooti irko afi'ranno gede assinonni.

Mannihimmae kaa'looshshi shiqisho balaxote irko hasiisannonsa baalira Arfaasu aganira kaajjite suffanno yitino; Komishiine xawishshisenni.

Kaa'laano bissano tenne millimmo irkisate illacha tugganno gede xawishshunni woshshatto assinonni.

Yanna agartino dawaro woxu irkonna mannihimmae kaa'looshshinni shiqisha qara hajo ikkaseno kullooni.

Moolletenni gawajjantino qooxeessubbara

iillishate qinaabbinota wiinamu kaa'looshshi shiqisho hasiissannota xawishshunni kayisse; Shekkeere, Huffannanna Koleera labbino xissuwa kalaqama lede buudu saada aana gawajjo iillitanni noota xawishshunni kayinsooni.

Mootimma kaa'looshshu uurrinshuwa mannoomittete kaa'looshshe iillishate widoonni noonsa rosichonna kaajjado ogeeyete gaamo konni loosira hosiisate qixxaabbinore ikkana kullooni.

Xawishsha kaima assatenni kayinsooni xa'mora dawaro uynohu Danote bidhatto komishiine komishiinerichi Ambaasaadder Shifarri Teklemaariyaam (Dr); moollete reqeecaabbino qarqartora qarru hudete widira sooramannokki gede sufote kaa'looshshe assinanni yiino.

Komishiinerichu xawishshi garinni; xaa yannara wiinamu kaa'looshshe hasidhannori 4 Miliyoone qansooti hee'ransa kule; aantino sase aganna giddo 6.6 Miliyoone qansootira kaa'looshshu hasiisannonsatanna mannihimmae kaa'looshshi shiqannota egensiissino.

Wiinamu sagalet kaa'looshshi hasiisannonsari 4 miliyoone ikkitanno daga hee'ransa kayisino komishinerchu; kuri giddonni xibbuunni 80% ikkitannori afantannohu Tigirayete, Amaarunna Affaarete qoqqowubbara ikkinota coyi'rino.

Baxxinohunni, Amaaru qoqqowira 8 Zoonnara, Tigirayete qoqqowira 4 Zoonnaranna Affaarete qoqqowira 3 Zoonnara afantanno qansooti moollete danora reqeecaabbinore ikkansanni aantino sase aganna giddo sufo noohu mannihimmae kaa'looshshi shiqanno yiino.

Wiinamu kaa'looshshe hasidhannota qansooti mannihimmae kaa'looshshe afidhannota gede mootimma loosanni afantannotanna ikkado kuuso noota qummeessinohu

Ambaasaadder Shiferri; mootimma halamaano bissa ledo ikkatenni aantino sase aganna giddo 6.6 Miliyoone qansootira mannihimmae kaa'looshshe assatannota coyi'rino.

Roore anga kaa'looshshe shiqishshannoti mootimma ikkiturono kalqoomu uurrinshuwa kaa'looshshu hanqafonsa lossite higganno gede sharro assinanni hee'noonni qummeessino.

Mootimma wo'mante gobbate kifilera afantanno 3 kume ale sagalet kuuso xaawubba widoonni xaa geeshsha mannihimmae kaa'looshshe shiqishshanni afantannota kayise; Amaaru qoqqowira Aliyye Gondereranna Waag Himru qooxeessubbara konni albaanni sonkoonni kaa'looshshinni gamu iillinoha ikkirono gamu kayinni ga'labbote qarru korkaatinni iillinokkitanna dhaabbanno sagalla hogobbe doogote uurrinno kaameella hee'ransa xawisino.

Mannihimmae sagalla hendoonni illachira hossanno gede baalanti bissa halantanno gedenna noo qarrubba mitteenni tira hasiissannota sokka sayisino.

Diilallote gade soorro babbaxxitino qooxeessubbara afantanno qansoota kaa'lamaanchimmae reqeecaessitanni afantannota kayisino komishinerchu; sa'u yannara moolletenni sainohunni iillitino addi addi lolahu danonni 1.5 Miliyoone qansooti aana gawajjo iillitnota qummeessino.

Mootimma 2015M.D Maaja aganinni hanaffe 2016M.D Sadaasu agani hanafo geeshsha 11 Miliyoone birra fushshanno uduunnenna sagalet kaa'looshshe sase doyichonni shiqishatenni addi addi mannu loosinonna kalaqamu danonni gawajjantino qooxeessubbara iillishshinota lede xawisino.

<< Itophiyu...

dirrata rosichubbanna yannate akatubba huwatatenni aantenni dagoomittete horonke agarsiinse sayisate maa assa hasiissanno yitannota la'ate hattono daanno sane dipiloomaase maa lawa noosero illaallinsannita ikkitanno gede buuxisino.

Konninnino dhagge, yannate akatubbanna dagganno yanna xaadisatenni kaajjado dipiloomaasete dhuka gatamarate dandiisannota kule; baalunku qansichi dipiloomaasete loosanni beeqqanno gedenna hajo dagate ajanda ikkitanno gede gobboomu millimmo kalaqate dipiloomaasete lamala diru dirunni suffannota xawisino.

Soorro harunse baca handaarra aana rifoormete loosaa loosantino yiinohu kalaa Demmeqe; Itophiyu gobbayidi hajo xaadooshshi poolise hanqafono dagoomittete horonke agarsiisanna bayirroonyenke ayirrisiisa dandiisanno garinni rifoorme assinonni yiino.

Konninnino gobbayidi xaadooshshinke balaxotenni miinju dipiloomaase aana illachishinoha ikkana gede loosaa loosantino yiinohu layinki xaphoomu ministirchi; duucha daganna lamooshshu xaadooshshi aana illachishino, poletiku hanqafa aana mereersha assitino dipiloomaase hattono qansichu aana illachishshino dipiloomaase mitte jawa hanqafa gede assite amaddino gobbayidi hajo xaadooshshi dipiloomaasete qara qara illachu handaarra ikkana coyi'rino.

"Techonni..."

Konne assateno, Gobbaydi hajo ministere; "Dipilomaasenne gobboomitte horonkera; Afriku qaru quchuminni kalqete geeshsha" yaanno adawarshinni techo barrinni faajjetenni fannanni.

Techonni hanafe fannanniti dipilomaasete lamala Addis Ababa dipilomaasete mereershimmasi hegersate jawa dhuka ikkannota Ambaasaadderichu xawisino.

Itophiyu dipilomaase seeda dirrata keeshshinohanna mootimmae beeqqonni calla ikkikinni qansootu hixamanyinna wo'naalshinni hegertinote. Qansootunna uurrinshuwa gobbonsa Ambaasaadderootaati yiino.

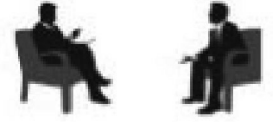
Lawishshaho, Atiletootu, Itophiyu Diilallote doogonna wolootta uurrinshuwa xawisa dandiinanni yiinohu qaaluu saysaanchi; duucha hanqaffino dipilomaasete millimmo hanafantanno gede tini dipilomaasete lamala jawa tiro afidhinota kayisino.

Gobboomitte horo buuxisiisate ragaanni Gobbaydi hajo ministere soorantanni noo kalqe giddo soorantinnoti loosate hayyubba heedhannose gede loosanni hee'noonni kulino. Baxxinohunni, Addis Ababunniha dipilomaasete mereershimmasi hegersate ragaanni techo fannanniti dipilomaasete lamala jawa tiro afidhino. Addis Ababu kalqenkeru afantanno sase qara qara dipilomaasete mereershawanni umikkita ikkae Ambaasaadder Mellese Alem xawisino.

Addis Ababu dipilomaasete mereershimma duucha dipilomaasete eafulonni agarante keeshshinohu yiinohu qaaluu saysaanchi; mite mite bissa quchuminkehu dipilomaasete mereershimma heedhannokki gede wo'naalino.

Quchumunniti dipilomaasete mereershimma halchotenni hegersinnanta dikkittino. Kalqoomu uurrinshuwa heedhannowa assine hegersate hajo hasatto calla ikkitukkinni kaajjado looso xa'manno yee; konnira, baalunku dagoomi beeqqo qara hajo ikkitinota coyi'rino. Itophiyu xaa yannara babbaxxitino gobbuwa ledo noose xaadooshshe roorenkanni kaajjishate hixamanyite loosanni afantannota qaaluu saysaanchi lede xawisino.

Yannate Hajo

“Umisinni naaxxanno, Buximatenninna...”

Itophiyaho noonsa hedonna laoshshi lowo geeshsha luphiimaha. Kuni ikkannohu dhaggetenna addi addi tunceenyinni Itophiyu bayicho affinohuraati.

Kowiicho jawa kaayonna jiro no. Itophiyu daga kayinni tenne mitiinsitanno yannara yanna yannatenni mageeshshi cincanna wolaphonsaranna ayirryinsara daafurte tenne gobba kowiichira iillishshinonte gede wolootahonokoliddudaga wolaphoxawishsha ikkine uurrate harumi no. kuni daganke gumaati. Tini baala kaayyo heedheennanni babbaxxitino macciishshammenna hasattonni mule lawanno deerrinni addi addi illacha kullanni ninek uminke gobbankera xixxiwammeemmo, madi'neemmonna Itophiya sheshsheerreeemmo hedeweelcho dadillissaanoe.

Itophiyaho jawaata dipiloomaase heedhose yinironna xiiwo kalaqase dhuki lophona hala'lona yiniro, kaimu umo gobbankera heedhannonke mittimmaati. Gobbankera heedhannonek jawaante hala'liny hiittenne kalqete kifilera fooliishshidhanno. Konni daafira hiittenne hedono, hiikkonne badooshsheno, hiitteenne hshattonno Itophiyu hanqafu giddu huno kalaqnummökkinni qajeelinonna yanaasinchu garinni tirate bude bowirsa hasiissanno. Jawaata gobba gatamaranna mitteenni uurrate Itophiyunniti jawiidi hexxonna safo. Dhaggetenna addi addi macciishshammenni ajinsheemmoti, madiissineemmotinna sheshsheerreeemmorii oososeeti ikkinninna kalqete xawira addi addi raginni Itophiyaho uyinanni darganna ayirrye jawaho. Hakkunni hagiirriira ninek uminke annuw aikkine jawaante qaafanna uurra noonke yaate.

Aanino diri giddoyidi mittimmarra, miinjunnino ikkiro buximatenni fula, gobba baxate aana illachinshe loosa hasiissanno. Meessineetinsanni naaxxitannore, buximatenna ooltotenni fultino daganna dagoomi hee'ranno gede loosa hasiissanno. Konne mini looso loonsummoro aanino diri dipiloomaase seyoote birxichi aana iillishanna sufisiisa dandiinanni. Aaninod iri dipiloomaase humanneemmohu balanxe laoshshu gidooti. Gobba gobbuwa heedhu geeshsha dipiloomaase heedhanno. Dipiloomaasete hedonna hayyo maa ikkitanno yaannoha kayinni yannate garinni diramanna qodha hasiissanno.

Aanino diri dipiloomaasera balaxotenni hende xa nooha kalqete akata, jio- poletikunna gobbuwate hasatto maati yitanninna nabbabbanni, dippiloomaasete doogo la'a hasiissanno, xa la'neemmo woyte Jio-Poletiku akati lowo geeshsha hendannikki akatinni soorramanno. Gamba di yitanno yineemmo gobbuwa mereero roore gamba yaate akata la'neemmo. Halammete hanqafu giddu afantannori halammete hanqafu danansa soorritanni wole ikkito giddu afantanno. Ninek aaninod iri dippiloomaase mixo worate xa noohu soorramanno akata kaima assa hasiissanno.

Dipiloomaase yineemmo woyte aanino diro soorramanno akata meessineeti akati ledo xaadinsenna heewisamaano ikkine uurra xa'manno. Yanna yannatenni haaruudde teknoolooje daggannow oyte dippiloomaasete kaise, woleteni soorrininna lowore yinanna huwantanni. Addi addi xaadooshshu handaarra, kalqoomu heewonna gobbuwa heedhu geeshsha, dippiloomaase danase soorritanni siffannota afanna hakka iillishshanno qoxxaawo assa hasiissanno yaate.

Xa nafa la'neemmo woyte albaanni nooti uurrinshu woyi rosantino dipiloomaase calla ikkikkinni xa sharrammanniti dijitaale dipiloomaase lexxitino. Dagoomittete miidyubba ikkitonna baattote ofollono soorantino. Seeda dinyenna albaanni xaande assinanniti woxu soorro xa ikkado di ikkitino. Rakkinota, angankera amandoommo bilbilinni teknoolooje horonsi'ne baalanta hajo mitte henge iillineemmoti, mittu mittunku massagaanchi nna Gobbayidi hajo Ambaasaaddere baalunku mimmitinsa ledo borreessante addi addi teknooloojete uduunnichinni xaaddannote tini yanna. Hakkonne labbanno qixxaawonna looso loosa hoongiro dipiloomaasete loosi angankenni fule wolootu hasidhu garinni suudisse suffanno akati lellanni afamanno. Konnira, hakkonni ledo taaltinota dijitaalete dipiloomaase amanyoote dhuka gatamaranna heewisamaancho ikkine afama hasiissanno.

Xa daanni noohu Jio- Dijitaalete miinji akati albillitte xaadooshshu ikkito miinju dikkonna xaadooshshi dipiloomaase horonsi'rate roorenkanni hasiisannoha ikkanni dayino. Lawishshaho, Ameerikunnihu Sili kubbaaniyi aana noota miinju millimmonna hakko boota teknooloojete horonsiraanchimma buuxisate mite mite gobbuwa uminsa Ambaasaaddere hatte sokkora calla gaamte harunsitannohanna tekinoolooje horonsirate loossanno akata xa la'nanni.

Mitte gobbara mitte sokko uurrinate calla di ikkino. Kalqete aana noo hobbaatu, teknooloojete, wolootu xaadooshshuwa hedo gobboomu horo agarsiisate bobbaansannid ikko mama no, gobbanke hasatto garunni horonsirate dandiissanno bobbaaso maati, yine hendanninna soorramanno akata suffanni hakkunni miinju akatira haja assine gaamte loossannori no. mannu loosinohu hedate dandoo labbino harinsho xa dagganninna hala'litanni noo akatira Dippiloomaasete wodhonna heewisamaanchimma maa ikkitanno yaannoha hedanna balaxotenni qixxaawa hasiissanno. Yekkeerote, sumimmete, woloottu beeqqote akatubba ma garinni suffara dandiitanno yaannoha dawarate teknoolooje uyitanno kaayyo garunni horonsira, kalaqantannota hi'naancho xiiwo ittisannoha gobboomu dhuka gatamaranna loosa hasiissanno. Konni gobbaanni dijitaalete miinji kalaqo safote latishshi xaphoomu millimmo gobbayidi hajo poolisete hanqafu ledo xaadinse la'anna mittoo'ma noonsa.

Dipiloomaootinke hakkonne labbanno qodho hasiissanno; ogimma hasiissanno, teknoolooje horonsi'rate ikkadimma xa'mitanno. Tekinooloojete hedo giddu bobbakkannori Itophiyu wedelli Itophiya gobboomu horosera iillishannoseta eewaanho kaa'lo assate milli yaa agarantannose. Albillitte hendara dandiinannikkihi dipiloomaasete xaadooshshi kalaqamanni ha'rasi digattanno. Dipiloomaasete yaa mitto darga Imbaase woyi qonsilu borro mine fanatenni, Ambaasaaddere mootoonsine, dipiloomaate gaamatenni mitte doogonni calla lolankanniti dipiloomaasete harinsho calla ikkado di ikkitanno. Kalqete baala iillate yanna xa'mitanno bobbaaso hasiissanno. Uurrinshu dipiloomaase hasiisannota ikkitanni daggino. Mite mite yannara Itophiya riqimbe mitte gobbara soqqamaancho ikkatenni, massagaanchu sokka iillishate, mite mite hajubba gumulsiisate, hattenne gobbara, hakkunni illachira, xiiwo kalaqannoha, dipiloomaasete handaarinni kayinni bobbahinokkihi wolu qansichi roorenkanni hasiisannoha ikke afamara dnadaanno.

Atleetiksete handaarinni afaminohu, bizinesete handaarinni afaminohu, wolootta hajubba aana xiiwo kalaqqinori baalunku Itophiyu Ambaasaadderoota ikkite loossanno akata kalaqanni ha'ra hasiissanno.

Gaadu, horro, hoshsho mitte ruukakdo doogonni calla lolakkannota ikkitukkinni baalunku raginni ninke horonsi'raanhimma buuxissanno bobbaasonna millimmo hasiissanno. Yanna xa'mitanno ikkadimmanna Teknoolooje uddi'ra lowohunni hasiissanno. Dipiloomaasenne lama mitto jawa bayichonna hedo uyitino yantino yanna dipiloomaasera hiittoonniqixxaambo, xa noa akati ma lawanno, konni aana lophitino gobbuwa balaxxe mannu loosinoha hedate dandoonna woloottano horonsiratenni maa loossanni no yaannoha huwante duuchanka woyte ninke wolu horonsi're, hosinoha harunsinanni hee'neemmore ikka dinonke yaannohaati. Harunsaano ikka dinonke, baalunku taalo dirame beeqqannotanna horosi agarsiisi'rate millisanno diro ikka noosi.

Yannate kiir woloottu teknooloojuba balaxxe gobbonsa wole deerra reekkissino. Ninke lowo yanna gedensaanni harunsinenna soorrine harunsate wo'naalloommo. Tenne doogonni kayinni aantino yanna duha didandiinanni. Tenne gobbara hasiisannohunna assa hasiissannonkehu haaroo kalqoomu ola, bobbahate hedo ranke afa, gobboomu dhuka gatamarate hakko deerrinni horonke agarsiissanno bobbaasonna hoshshote. Haaro dipiloomaase konni garinni la'antannota, konnira hasiissanno mixo, seekkine kiirte amaddannotanna baalanka dirtannota ikka noose. Konni aleenni Itophiyu daga qaccetenni qaccete geeshsha hiittoo hasatto heedhurono mitte gutu gobbara Ambaasaaddere ikkine loosanna ikkadda ikkine afama xa'manno yaate. Aantino yanna konni garinni la'ama noose.

Balaxe kayisummonte gede 116 uurrinshunniti dipiloomaasete millimmo no. konnira tenne garunni kula, borreessanna afa hasiissanno. Ninke gobbara batinye qarrubba yannate kiir dangeemmos ooreeyye, massagaannona albiidi beeqqaano albita diigatenni haaro safonni ka'ate lowo geeshsha wo'naalleemmo. Ikkollana, albihunni rosa, woraqqatta adha hasiissanno. Gobbayidi hajo

duuchanka woyte rossannota, duuchanka woyte ikkado ikkitanno uurrinsha assinanni massaganna baalanka dhuka milli assitannota ikka nose. Gobbayidi hajo loosu mine ikkasinni Ambaasaadderoota Miliyoonoota ikkitinota afanna heda hasiissanno.

Dipiloomaase, gobbayidi xadooshshi looso lamalante barrubbanni 24 sa'aate giddu batinye soorrantannori haaruudde akatubba xaaddanno. Duuchanka woyte rosa hasidhanno. Duuchanka woyte qixxaamboonnire ikka xa'manno. Duuchanka woyte gobboomu horo agarsiisate dandiissanno qixxaawo hasiissanno.

Ani heeshsho'ya dirinni duucha dani loosi aana bobbahate dandoommo. Beeqqa hoogummorono duuchanka woyte roso, yawo, qixxaawo xa'mitanno handaarra badatenni umi'yanni la'oosmo. Rosiisaancho rosiisate duuchanka woyte nabbawanno; mixo fushshiranno, lamalate mixonni barru barrunkunna rosiisanno. Odeessaanchimma ogimmatenni loosu gede assine adhinoro duuchanka woyte ikkado qixxaawonna sokko assa hasiissanno.

Dipiloomaatimma konni garinni duuchanka woyte qixxaamboonnire ikka hasidhanno. Itophiyu daafira mayini? Itophiyu maa beekkanno? Umise xiiwo sayisate dandiisannoseri maati? Yaannoha afa hasiissanno. Togoo qixxaawo hala'lado hedo giddu hee'ne loosanna horonsiraanchimma buuxisa hasiissanno. Dipiloomaasete loosi konni garinni sai duduwni horonsidhanni giddoyidi mittimmanna lopho bowirsinanni hodha xa'mitanno. Kalqete aana Itophiyu dhaggese, eewaancho qeechasenna dagase lawannoha dipiloomaasete loosi sufanno gede assa hasiissanno. Hatto ikkiro gobboomu horo buuxisantanno. Bayirreenyuno ayirrisamanno. Hiittenne baserano Itophiyu macciishshamanna Itophiyunnihu luphiimu qeechi darga amadanno. Hatto assate baalanti bissa qeechansa fultanno gede assa hasiissanno yaate baxeemmo.

Bakkalcho:-Ledonke assootto keeshshora addintanni galanteemmo.

Aantichu Xaphoomu Ministirichinna gobbayidi hajo Ministircha Demmeqe Mekonnin:-Anino Lowo geeshsha galanteemmo!

Woganna Turizime

Jajjabba Ayyaanna Daa'ataanote Kiir Ledate

Amsaalu Felleqe

Gobbankera Sadaasunna Arfaasu agannara amma'notenna budu hornyubba afidhino ayyaanna ayirrisantanno. Baxxinohunni, Kiristinnu amma'no harunsaanonni iibbino garinni ayirrisantanno ayyaanna mereerinni Kiristoosi ilamishshu qaaggote (Gannu) hattono Cuuammete ayyaani kullannireeti. Kuri ayyaanna haammata manni fule ayirrisannore ikkansara aleenni daa'attote handaarinni noonsa qeechi luphiimaho.

Tenne yannara Itophiya dagganno daa'ataano wole yannanni baxxino garinni kiironsa lexxitannoti anfoonnite. Konnira korkaatu, Gannunna Cuuammete ayyaanna ayyanaamenna budu amado noonsa amanyootubba harinsannire ikkansa kullanni.

Kalqete amammandannikki Dona ikke maareekkaminohu Cuuammete ayyaani hattono Gannu ayyaana ayirrisanni amanyooti gobbaydinni ikko gobbate gidde daa'ataano timbiliqqe beeqqitannonna daa'attannoho.

Kuri ayyaanna tayxe dirinnino iibbadu garinni ayirrisantanni afantanno. Sai Sambatu barra Gannu ayyaani iibbino garinni ayirrisame sainoti qaangannite. Baxxinohunni, Ortodoksete amma'note mininna Turizimete ministere wosinna adhite koyissani afantanno.

Kuri ayyaanna tayxe dirinnino iibbino garinni ayirrisantanni afantannota lainohunni xawisinohu Turizimete ministere Diheetichu kalaa Sileshi Girma; ayirrisame sainohu Gannu ayyaaninna amandoommo aganira ayirrisamannohu Cuuammete ayyaani garunni ayirrisame gumulamanno gede Ministere loosu mini balaxote qixaawo asse loosu gidde afamannota kulino.

Lamenti ayyaanna amma'note hornyubba noonsare ikkansanni Itophiyaho babbaxxitino basera hala'ladunni ayirrisantanno. Konninni, Ministere loosu mini daa'ataano babbaxxitino basera hadhe towaata dandiitanno gede daa'attote base fano ikkate owaante uytanno gede assitanni afantanno.

Lawishshaho, Gannu ayyaani ledo amadisiisame Laalibalu quchumira haammata daa'ataano hodhitino. Ayyaanu ayirrisame gumulamanno gara lainohunni quchumu gashshooti kantiwinna amma'note minna gashshaano ledo balanxe hasaamboonnita Minister Diheetichu coyir'ino.

Sadaasunna Arfaasu agannara kiironsa haammata daa'ataano gobbaydinni Itophiya dagganno yanna ikkase kule; qarunni

Gannunna Cuuammete ayyaanna hooddise gobbate gidde daa'ataano kiironsa hakko bikkinni lexxitannota xawisinno.

Ministir Diheetichu egensiisino garinni; lamenti ayyaanna wolootta kalqete gobbuwara hala'ladunni ayirrisannikkire ikkansanni Itophiya dagge ayirrisanno daa'ataano kiironsa lexxitino. Ledotenni, xaa yannara roorima kalqete gobbuwara haaru diru soorro ayyaana ayirrisannonna fooliishshote yannansa ikkasinni Itophiya dagganno daa'ataano kiironsa haammata ikkitinota coyir'anno.

Ayyaanna korkaata assatenni gobbanke dagganno daa'ataano babbaxxitino qooxeessubbara keeraatunni towaatte daa'attanno gede ga'labbote ledo xaaddino hajubba bidhatto kalaqqannokki gede daa'ataano dhaaddotenni woy onlaynetenni mashalaqqe af'ea dandiitanno gede asinoonnitanno xawisinno.

Itophiyu daa'atisiisate ogeeyye maamari miseessu pirezidaantichi kalaa Kibroom Tesfay isi widoonni; maamaru safaminohu handaaru ogeeyyenninna ikkado egenno noonsa ogeeyyenniiti yiino. Maamaru safaminokkinni shoole diro kiirisiisinoha ikkana; xaa yannara 250 miilla noosi.

Wocawaarunni Badheessu aganna geeshsha noo yannara Itophiyaho daa'ataanote millimmo hala'ladunni la'nannite yaannohu miseessu pirezidaantichi; kuri mereerinni Gannunna Cuuammete ayyaanna qarunni kullannire ikkansa coyir'anno. Diru dirunkunni gobbaydinni dagganno daa'ataano kiironsa lexxitanno gede assitanni hayyubba yanna yannantenni babbaxxitannota kayse; tayxe dirinnino maamaru addi mixo qixxeesse loosanni noota kulanno.

Itophiyaho mite mite qooxeessubbara kalaqantinnota ga'labbote qarrubba ledo xaadinohunni daa'ataanote kiironsa ajjanno gede assitanno korkaatta heedhannokkinnu qarunni ga'labbote qarrubba nookki qooxeessubbara hadhe daa'attanno gede assitanni hee'noonnita coyir'ino.

Hiittenneno kalqete qooxeessubbara co'icha ikkino keeri no yine hendannikkita kulannohu kalaa Kibroom Tesfay; Itophiyahono daa'ataano hobbatinsa agaminno garinni baxxinohunni Gannunna Cuuammete ayyaanna ayirrisanno gede maamaru illacha tuge loosanni no yiino.

Sa'u dirrara Sadaasunna Arfaasu agannara kiironsa luphiima ikkitinori gobbaydi daa'ataano Itophiya daggannonkanni. Ikkollana, Koroonu fayya taraawo kawa hattono mite mite qooxeessubbara

kalaqantanno ga'labbote qarrubba korkaatinni daa'ataanote kiironsa ajjinnota kulanno.

Ikkironsa, sa'u muli yanna kawa daa'attote base egensiisate loosu kaajjishatenni daa'ataanote kiironsa lexxitanni dagganno gede assitanni yiino. Daa'ataano, Itophiyu wosinna adhate budinni haa'ne koyisatenna danchu garinni koyisantanni keeshshitanno gede assitanni hee'noonnitanno kulino.

Baxxinohunni, konni albaanni daa'ataanote iillo ikkitinno base cufante keeshshitinoti haaru garinni daa'ataanote fano ikitanno gede assitanni hee'noonni. Daa'ataanote woxu wolqa gawajjannokki garinni baattannonna owaante uytanno uurrinshuwa millimmono iibbitanno gede assitanni hee'noonni yiino.

Itophiyaho ayirrisantanno Gannunna Cuuammete ayyaanna ayirrisate babbaxxitino kalqete kifillanni dagganno daa'ataano keeshshitanno yanna seeda ikkitanno gede babbaxxitino hayyubbanna doorshubba injeesatenni keeshshonsa yanna seedisaa dandiinanni. Konni kaiminni, daa'ataano ayyaannate gobbaanni wolootta daa'attote base daa'attanno gede assate loosanni hee'noonnita coyir'ino.

Tenne yannara haaruudde daa'attote baseno egensiisatenna daa'atisiisate loosanni hee'noonnita kulinohu kalaa Kibroomi; kunino dagganno daa'ataano haaruudde baseno iillite daa'attanno gede assannota qummeessino. Albaanni noo daa'attote iillora ledote haaruudde ijaarranni hee'noonni daa'attote base halaalaancho mashalaqqenna atjubba agrunni hinkiille maareekkatenna egensiisate loosu wooyaaawino garinni loosamanni noota coyir'anno.

Daa'atto (Turizime) haammata hajubba gidde hanqaffe amatatenni daa'ataanote shiqqanno owaante ikkase kulinohu kalaa Kibroomi; handaarunni seyoote iillate Diilallote doogo, daa'atisiisaano uurrinshuwa, owaante uytanno uurrinshuwa, Ministere loosu mininna qoqqowubbate handaarunni loosanno Biir qinaabbe loosu noonsata qummeessanno.

Ikkironsa, kuri jajjabba ayyaanna ayirrisanni yannara gutunni mittu illachira loosu hasiissannota huwachishanno. Konni ragaanni, baxxinohunni Gannunna Cuuammete ayyaanna danchu garinni ayirrisantanno gede maamaru handaarunni hajo la'annonsa bissanni ledo loosanni noota kulino.

Xaa yannara Itophiyaho lamenti ayyaanna ayirrisamanni ledo amadisiisaminohunni daa'attote millimmo iibbitinota ikkasenni Turizime ministere widoonni babbaxxitino

gobbuwara heedhannore "Layinki ilana Diyaaspora Itophiyu qansoota" gobbansa dagga dhaggensanna budinsa ledo egennantannonna xaaddanno gede woshshatto assitanni. Kunino, daa'attote handaari lophora ledotenni kaayyo kalaqannoha ikkasi xawinsoonni. Itophiyu daafira konni albaanni egennonna huwatto noonsakki qansooti gobbansa dagge dagoomu ledo xaaddanno gede assate hedo jawaachinshannita ikkaseno kulloonni. Baxxinohunni, jajjabba ayyaanna ayirrisanni yannara gobbansa dagganno gede woshshatto assa umisenni dancha kaayyonna dago ikkitinota xawinsoonni.

Gobbansa dagganno gede woshshatto assitannosari Layinki ilama Diyaaspori wedelli yannitte hayyo seekkite huwattannoreeti yaanohu kalaa Kibroomi; shiimu xiqqeessi gidde kalqete ikkinore afanna affinoreno iillishate dandiisiisanno egenno noonsare ikkansa kulanno. Tini aja dume yannitte hayyo doorshubbanni Itophiyunnita daa'attote iillo basenna handaarunni noonketa kalaqannu mannu loosu jiro kalqete egensiisatenni daa'ataanote kiironsa lexxitanno gede assate dhuki noonsata coyir'anno.

Baxxinohunni, xaa yannara ayirrisantanni noo ayyaannara basete leellitte Dijitaale doorshubbanni tuqissanno mashalaqqe Itophiyunnita dancha macca bowirsitannote yaanno.

Tenne yannara woshshatto assitannosari gobbaydi gobbuwara heedhannori Layinki ilama Itophiyu qansooti noonsa egennonna jiro Itophiyu daa'attote handaarira hosiisa dandiitannoreeti yiino. Konni kaiminni, mootimma assitino woshshatto gumulantannonna gobbansa daggannori Itophiyu qansooti daggino illacha gumultanno gede maamaru qeechasi fulanno. Qansootu gobbansa bude, dhagge, Donanna kalaqamu jiro seekkite affanno gede heedhanno gobbuwa Afuubbanni egensiisatenna daa'atisiisate maamaru qixxaawo asse loosu gidde eino.

Sai Sambatu barra ayyirrisaminohu Gannu ayyaanino ikko muli barrubba gidde ayirrisamannohu Cuuammete ayyaani amma'note harunsaanora huuccattotenna maarote ayyaannaati. Amma'note harunsaano ikkitinokkirira kayinni mittimmate, fakkannimate biinfillinsa malaateeti yiinohu kalaa Kibroomi; ayyaana lainohunni Itophiya dagganno daa'ataanonni horaameeyye ikkitannori amma'note harunsaano calla ikkitukkinni wo'manta gobbate qansoota ikkasi kayse; baalunku hornyubbansa garunni agaranna annimatenni macciishshamme kalaqa noonsata huwachishino.

Dombophichote koshi (Ufuuffa) care

Qiddist Gezzaheny

Hawaasi quchumira afantannoti Paaneesiyu Hospitaale looso hanaffunkunni mitto diro ikkinoseha ikkana Adaarena Riferaalete hospitaalenni fultinori 20 ikkitanno xagisaano gamba yite fantino hospitaale ikkase hospitaaleteni afi'noommo mashalaqqe xawissanno. Hospitaale owaante uyitanni keeshshitino mittu diri yanna giddo addi addi xisso xaginaate uyitanni keeshshitinoha ikkana sa'u lamalara hospitaalete giddo kalaqantino hajo kayinni dagoomu giddo hasaawano huluullono ikkitino. Kunino mitte xagisi'raancho giddonni anfe egenninoonnikki garinni luphiima kiir o afidhinota Dombophichote koshi care fushshinoonni baalunku dagoomittete qollarano ikko mite mite tuqu xaadooshshuwa widoonni anfe sa'noommo ikkitooti.

Dokter Tseggaye Cheebihu Paaneesiyu Hospitaale darre xagisate baxxino xagisaanchooti. Isino ikkitote daafira kulanni; xissamaanchoote giddonni 2094 care darre fushshinoonniha ikkana tini kiir techo geeshsha borreessantino xaginaatu dhaggenni luphiima ikkase coyi'rino.

Kalqete garinni Dombophichote koshi care fincote bikka la'neemmo woyte 25 anga xibbuunni ikkitannoti kalqete daga baxxinohunni (Ameeriku, Meksikonna Hinde) luphiima Dombophichote care noonsa yine hendannireeti.. Dombophichote care noosi manchira baalunku aana malaatu dileellanno; miteekke xissamaanotenni 20% ikkanno manni geeshsha calla malaatu leellara dandaanno.wolootu 80 nni 85% anga geeshsha malaate leellishshukkinni dhibbuu ledo keeshshitara dandiitanno. Paaneesiyu Hospitaalera darre fushshinoonni dombophichote koshi care konni alba xaginaatu dhaggenni gobbateno ikko Afriku giddo borreessante egentinokki luphiima kiirooti.

Tini hajo hasaawissara dandiitinohu lamu korkaatinniiti; umihunni fushshinoonni care kiir luphiima(2094) ikkana layinkihunnino xissamaancho wolu ledote dhibbi xissamaancho ikkase ledo amadaminohunni xaginaatu harinsho keerunni gumulamaseeti.

Dr.Tseggaye xawishshi garinni;Xaa geeshsha kalqete aana techo geeshsha borreessinoonni riipoorte garinni, luphiima kiir amaddinoti Dombophichote care borreessantinohu Hindeteeti. Kunino 11 kume careeti. Gobbanke garinni xaa geeshsha mitte riipoorte calla no; iseno Wollo Yuniversite Addis Ababu Yuniversite ledo ikkatenni 146 care fushshitino riipoorteeti.

Paaneesiyu Hospitaalera fushshinoonni 2094 care muli barrinni Itophiyunni sa'ne Afrikaho xaginaatu dhagge aana borressiinseemmota ikkitanno yaatenniiti dokter Tseggaye

Bakkalcho gaazeexi ledo assino hasaawinni xawisinohu.

Konninni harunsine Dombophichote koshi care mayimma, malaatta, korkaata ikkannorena gargarooshshu hayyo lainohunni dokter Tseggaye ledo hasaawa assinoommoha ikkana; isino aanino garinni kulinonke.

Bakkalcho:- Dombophichote koshi maati?

Dr.Tseggaye:- Dombophichote koshi baalunku manchu beetti mannimma giddo nooha ikkana; afalete woroonni rarra''e afamanno mannimmate bisooti. Dombophicho Efeleqqu ledo xaadde afaletenni shiimiidi shirrewa sayissanno boombe no; Mannimma sagale daahantara hasidhanno woyte Dombophicho sa'anno gede assitanno. Afaletenni daggino Dombophicho hakkunni koshi giddo kuusantanno. Dombophicho giddose amaddino shiilo amadde kuusante keeshshituhu gedensaanni hasiissanno yannara shiimiidi shirrenke daahantanno gede assitanno. Babbaxxino korkaatinni Dombophichote waayi giddo care kalaqantara dandiitanno. Konni daafira Dombophichote koshi sagale daahamate hayyora kaa'litannonke ufuuffaati.

Bakkalcho:- Dombophichote koshi (ufuuffa) giddo care hiittoonni kalaqantanno?

Dr.Tseggaye:- Dombophichote koshi (Ufuuffa) giddo care kalaqantannohu batinyu korkaatinni ikkana, qarunni kayinni;

- Meyaata ikka mitto dombophichote koshi care kalaqamara korkaata ikkitanno
- Dirunni jawoo'ma (40 ale)
- Bikku aleenni ikkinohu mannimmate kee'milli
- Meyaati Godowunni heedhanno yanna
- Xagisaanote amaale gobbaanni seeda yannara adhinanniri maatete

damboowishshi xagga (kiniine)

- Mite mite yannara kee'mille ajishi'rate yine assi'nanni xaginaati (mannimma dadha)
- Sirchunni (maatete giddo tenne xissonni xissamanno manchi hee'riro)
- Sukkaaretenna afalete xisso heedhuro Dombophichote koshi carera qarunni kaima ikkitanno yine ammannanni.

Bakkalcho:- Dhibbu malaatta

- Dr.Tseggaye:-** Dombophichote xisso ledo labbanno malaatta noonsari sasu dhibbu dani no. Lawishshah; saltote xisso, Efeleqqu madi'ra (Riffi yaate) qari noonsarina dombophichote koshi care noonsa mannooti duucha woyte mittu dani malaatta leellishshanno. Ikkollana kayinni shota gede la'ne agurantenni buuxo assi'ra hasiissanno. Dhuucha woyte tini xisso heedhuro qarunni
- lamunku unuuni mereero woyi aliidi godowinke kiflera qiniiteenni luphi yitinoti qasi'ratenna giirate macciishshamme;
 - 30 xiqqeessinni 2-3 sa''aate geeshsha keeshshitanno xisso hedhanno; Konninni harunsite qotenna badhe giirate macciishshamme;
 - Intoonni sagale daahantukkinni seeda yanna keeshsha;
 - Beekkisanna godowa fuugisa labbino malaatta heedhanno.

Bakkalcho:- Xaginaatunna maati?

Dr.Tseggaye:- Dhibbu malaate leellishshanno xissamaano 20% calla ikkitanna addi addi hayyonni adhinanniti (care daaqisse mannimmate giddonni fushshitanno) xagga xagisaanote hajajonni adha hasiissanno. Konni gobbaanni xaggatenni maniidhanno deerrinni sa'inoha ikkiro lowo geeshsha shota ikkino garinni darre fushshinanni. Xaginaate assi'nikkinni gantiro qoteho amadame kalaqamanno qari hee'ranno daafira malaatta leelteenna buuxo assi'nihu gedensaanni xissamaano

dadhite xagisidhanno gede amaallanni. Konni daafira caangete /Cararete/ xaginaate assi'ra, maniidhanno gede assanna dadhe xagisi'ra hasiissanno.

Ninkewa uyineemmo xaginaatino togoo xisso hee'rase buunxihu gedensaanni dadhe xagisi'ra mittu doorshi gede adhineemmo.

Bakkalcho:-Assa hasiissanno qoropho

Dr.Tseggaye:-Togoo xissora reqecccissitanno coyubba mereerinni umihunni saga'late amanyooteti. Togo yaa qiwaate (Coomu) noo sagalla batinse saga'la, luphi yino deerrinni qelpheephote lexxanna mannimmate kee'ma korkaata ikkitara dandiitanno konni daafira;

- Kee'mille ajishi'ra
- Coomu sagalla ajisha
- Xagisaanote hajajonni loonsannita mannimmate millimmo loosa
- Buuxo assi'ratenni mannimmate giddo heedhannota coomu kuuso hoo'la
- Amadantino xisso heedhuro (Dombophichote koshi boombe cufamanna madi'ra) ledo harunsite kalaqantanno daafira yannatenni buuxo assi'ne xagisi'ranna gargarooshshu doogo harunsa hasiissanno

Bakkalcho: Dokter Tseggaye chebbo yannakki uyite dagate rosicho uyitanno sokka sayisootto daafira addintanni galantanni;aantete Paaneesiyu Hospitaale duucha xaginat uwaante mitte basenni afi'nanni gede assitannota ikkasenni wolootta fayyimate amadonni xaandemmo daafira tashshi yaannonke

Dr.Tseggaye:- Loosinke xagisatenna gargadhinanni hayyo dagate huwachishate. Anino paaneesiyu Hospitaale su'minni addintanni galateemmo.

Bakkalcho spoorte

Itophiyu Atileetooti heewote diro seyootenni hanaffino

Amsaal Felleqe

Haaru Atileetiksete heewo diri umikki lamala wo'mante kalqera doogote aani dodansho heewo harinsooni. Babbaxino xeertinyinni harinsooni heewubba rosamino garinni haammata Itophiyu Atileetooti beeqqite gummaamma ikka dandiitino. Kuri mereerinni mittu Chaynunnihu Ziimen Maaraatoone ikkana; koo/teenni qeelaano ikkatenni gummamma hanafo maareekiisino.

Kalqete Atileetikse Pilaatiyeemete deerra uynoonninsari qara qara Maaraatoonete heewo mereerinni mittunna diroho umikkiha ikkitino heewonni layinkiti wiinatu sa'aate borreessantino. Dodanshote heewo qeelaancho ikkinohu Itophiyu Atileetichi Aseffa Boki lowonta jiffanno heewonni heewisamaano shiimu lipheessinni calla qolchatenni qeelino. Atileetichu eino sa'aate 2:06:46 ikkana; Awuropu kiiru 2015 garinni Keeniyu Atileetichi heewote basera borreessantino ayirrinnyu saatenni 27 lipheessa calla gede'nino.

Layinki deerra amadinohu Keeniyu Atileetichi Filiks Kirwa 2:06:52 ikkitino sa'aate borreessiisino ikkana; Morokote Atileetichi Otmaan El Gomri kayinni 2:07:18 ikkitino sa'aatenni sayikkiha ikkino. Tenne heewonni beeqqaano ikkitinori Itophiyu Atileetooti Adaane Kebbedenna Allene Mekonnin shoorkinna ontikki deerra amatatenni heewonsa gumultino.

Ziimen Maaraatoonenni labballunni qeelinohu Atileet Aseffa Boki

Meentu mereero assinoonni heewonni kayinni boco Maaraatoonenni egenmantinoti Atileetichu Beqqelech Guddeta qeelaancho ikkitino. 26 diriti Atileetichu xeertinye 2:22:54 ikkitino sa'aatenni umiseta wiinamu sa'aateno woyyeessitino. Lamexiqqeessa gede'nite e'noti Morokote Atileetite Faaxima Izaarah layinkita, hattono Chaynunnitu Zhaang Deeshun kayinni sayikkita ikkitino. woloottu Itophiyu Atileetooti Ayyaana Mu'lisanna Gulme Caala kayinni shoorkinna leyikki deerra amaddino.

Lamalate goofimarchira harinsooni Maaraatoone heewo mereerinni mittu Dubayete Maaraatoone ikkana; dirrate yannara Dubayete Maaraatoone qelletenni jeefissinori Itophiyu Atileetooti kayinni

tayxeno rosamino garinni mimmito hoodisse eatenni qeelaanchimmatenni gumultino.

Heewote dhaggenni qeellete rosichi noonsari Itophiyu Atileetootira Dubayete Maaraatoone heewo baychi hala'ladu xawi noo doogora ikkasinni qeelate dancha kaayyo kalaqinonsata kullooni.

Ikkinohura, maccarinna haaru Atileetooti tenne heewonni hala'ladunni beeqqitanno. Faranjootu haaru dirinni umikki lamalara harinsooni tenne heewonni umikki yannara beeqqitniti Atileetichu Tigist Ketema 2:16:07 ikkitino sa'aatenni eatenni xeertinyunniha ayirrinnyu deerra Keeniyu Atileetichu Ruut Chehipigetichi anganni adha dandiitino.

Keeniyu Atileetichu Awuropu kiiru 2019 garinni heewo 2:17:08 ikkitino sa'aatenni easenni wiinamu sa'aate amaddino yinirono; mittu xiqqeessi ale ikkitino yannanni wiinamunni e'noti 25 diriti Itophiyu Atileetite roorrinye adhitino. Tigisti tenne sa'aatenni Maaraatoonete dhaggenni meentunni 8ki wiinamu dodaancho ikkatenni 80 kume doolaare baraadhino.

Sai diro tenne heewonni 2kita fultinotinna haammata Maaraatoone beeqqonni egenmantinoti Atileetite Ruut Aaga tayxeno 2ki deerra amaddino. Atileetite Tigistinni 2 xiqqeessinni gede'niteeti e'nohu. Tenne heewonni tayxeno layinki yannara qeelaancho ikkitanno yine hendoonni Atileetite Deera

Diida kayinni 3ki deerra amaddino. 12ki deeri geeshsha noo baseno wolootta lame gobbuwa Atileetooti karsamansa gobbanni Itophiyunniri amaddino.

Labballunni Itophiyu Atileetooti hoodete eatenni heewote aliidimma amadinoha ikkana; Atileet Addisu Goobena gobbasi ooso hoodise qeelaancho ikkino. Kaajjado qolchanshonni dukkisantino heewo ikkase leellishannohu heewo heewisamaanote mereero xeertidhinokki yanna borreessantino ikkana; 2:05:01 ikkitino sa'aatenni Atileetichu qeelle afi'rino. 19 lipheessuwanni calla balaxaminohu Atileetichu Lemmi Dummeecha 2ki deerra amadinoha ikkana; Dejene Megersa kayinni 41 lipheessinni gede'ne eatenni 3ki deerra fulino. Haammata kiiru noonsari woloottu Itophiyu Atileetootino mimmito hoodisse eatenni heewonni aliidimma amaddino.

Lamalate albaanni Ispeenete harinsooni 10km heewonni qeelinohu wedellichu Atileetichi Berihu Aregaawi wirro wole doyicho heewonnino qeelino. Ispeenete harinsanni hee'noonni heewonni kalqete Atileetiksenni culku deerra uynoonni heewora beeqqanni afamannohu Atileetichu sabbu noowa ikkasinni lowonta jiffanno heewonni qeelamikkinni 30:34 ikkitino sa'aate borreessiisatenni qeelaancho ikkinohu. Ziimen Maaraatoonenni meentunni qelitinoti Atileet Beqqelech Guddeta

Boohaarsha

Oosote subbino doogo leellinsho

Abbebech Maatewoos

Dagoominke giddo rosantinotinna batinye yannara kullanniti haammata yaattuwa no. "Ooso'ya ani sa'oommo doogonni sa' ara dihasireemmo, ooso'ya ani rosoommo rosi mine rossara dihasireemmo, ooso'ya ani lophoommo doogonni lophitara dihasireemmo" nna labbinore yinanna macciishineemmo. Maatete gede konne halcha bunshe dinoosete, qarru kayinni maate tenne hedo nafa hedde guddukkinni ilamanno qaaqqi ilame maatesi sa'ino doogonni sa'asi digattannote. Hakkunni gedensaanni maatenno hexxo mudhite heddino garinni lossira hoogatenni mitiinsitanno doogonni sa'anna la'nanni. Oosomassagginanninsa doogonni hadhanno. Ati saootto doogo baala runte, woy lowo geeshsha iibbabbishshe coyiratto woyte ooso hiikkonne amadanna adha noonsaro ba'annonsa. Higgannowa affinokkireenna doorshinsano sarraaqaminoha ikkannonsa. Ati wodanaamo ikkittokkinni hitto wodanaamo ikkino qaaqqo lossirattora dandaatto? kuni akati eeli rosu mini heeshshonni hanafanno. Danchu rosi mini bikkaanchi maati? danchu rosaachina ma daniho?

Ooso uminsa wo'naalshinnino ikko maatetenni woy wole irkonni yuniverisite e'uro nafa baalunku mittu garinni baxxinohunnino xaa yannara "itissannote" yitannota rosu gola halchitanno gedenna isolla ikkinni yitanno hasatto wodaninsa giddo galtannonsa. Konninnino uminsanni calla ikkikkinni maatenanni woy mulensa noo manni xiiwonni kainohunni hasiissannokki yaaddo giddora e'anno. Kunino ooso maatete hasatto wonshate yite hasidhannokkiha rosu gola doodhitanno gede assanno. Konni korkaatinnino hasidhinokki roso rosatenni ayirritanno xiiwo aana ubbanno. Gumaamo ikkate kaayyonsano ruukkadote. Maate oosonsa bikku aleenni agara ooso gawajjasinnino aleenni mereeronsa xambe xe'ino xaadooshshi kalaqamanno gede korkaata ikkanno. Konninnino ooso maatensa agartannonsa gede ikkate afama hoogguro "mayyitaekka?" yitanno yaaddonni ayirritanno xiiwo aana ubbanno. Kunino matensa ledo noonsa xaadooshshe ajishanno, baxxinohunnino xambe nookki oosotenna maatete xaadooshshi nooha ikkino.

Ikkolla ikkinnina baalunku manni xagisaano,

baalunku manni injiinere, baalunku manni biizinesete manna, baalunku seeru ogeeyye ikka didandaanno. Baalunku umisi umisiti kalaqamu baraarshi noosihura.

Haward gaardineri kulannonke garinni nafa mannu honsu daniti busulle yaano intelejense noosi. Sirbunniti, shallagotenna korkaataamimma, coyi'nanni afiiti, kalaqama huwatatenna woloottano.

Xaphooma oosote xawo doogo leellisha, maate dagginota danchano ikkito busha

doogo ooso afa noonsa yannara xawisa, halaale leellisha, dhuka hedote giddo worino garinni heeshsho leellishanna hadhanno doogo qorophotenni massaga hasiissanno. Ooso maatensa ledo halaalaancho, xawadunna suwashshu xaadooshshi hee'rinsaro heeshshonsanni suwino laooshshe dhaaphate kaayyonsa hala'ladote. Hakkunni gobbaanni kayinni oosonke aana la'a hasi'neemmo guma la'ate kaayyo lowo geeshsha ruukkitinota ikkitanno.